

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA-4111-06-07/2011/K/11/010

Katowice, dnia 27 stycznia 2012 r.

Pan
Tomasz Kucharski
Wójt
Gminy Olsztyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy Olsztyn w zakresie realizacji wniosków pokontrolnych i wykorzystania uwag z kontroli P/10/069 pn. „Wychowanie przedszkolne”, sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym nr LKA-410-04-05/2010/P/10/069 z dnia 23 czerwca 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 5 stycznia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Gminy w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli i oceny częściowe:

1. Prawidłowo zrealizowano dwa wnioski:

a) Wniosek nr 1: Podjęcie działań celem przygotowania projektów uchwał w sprawie ustalenia:

- sieci prowadzonych placówek wychowania przedszkolnego,
- opłat pobieranych za konkretne świadczenia wykraczające poza podstawę programową wychowania przedszkolnego.

¹ Dz. U. z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”.

Rada Gminy Olsztyn² uchwałą z dnia 16 września 2010 r., zgodnie z art. 14a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³, ustaliła sieć prowadzonych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i innych form wychowania przedszkolnego - jedno przedszkole, cztery oddziały przedszkolne i trzy zespoły wychowania przedszkolnego. Uchwałą z 31 marca 2011 r. zlikwidowano zespoły wychowania przedszkolnego, a utworzono cztery punkty przedszkolne.

Kolejną uchwałą z dnia 11 stycznia 2011 r. Rada ustaliła wysokość opłat w przedszkolu publicznym za świadczenia realizowane w godzinach od 8⁰⁰ do 13⁰⁰ w ramach podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Opłata ta obejmowała zajęcia opiekuńcze i wspomagające rozwój dziecka (zabawy, przygotowanie do konkursów i imprez artystycznych).

- b) Wniosek nr 2: Zapewnienie w pełnym wymaganym zakresie nadzoru nad działalnością prowadzonych placówek wychowania przedszkolnego, w tym rozliczania środków przyznanych na doskonalenia zawodowe nauczycieli.

Z dniem 12 kwietnia 2011 r. wprowadzono procedury nadzoru w zakresie spraw finansowych i administracyjnych nad działalnością prowadzonych placówek oświatowych, w tym placówek wychowania przedszkolnego. Nadzór ten obejmował m.in.: kontrolę wydatków w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej, wykorzystania środków pochodzących z innych źródeł, racjonalnego zatrudnienia nauczycieli i innych pracowników oraz przebiegu rekrutacji do placówek oświatowych.

Zgodnie z art. 34a ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, nadzór organu prowadzącego powinien również obejmować przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów. Natomiast wprowadzonymi procedurami zobowiązano dyrektorów szkół do składania informacji o stanie przygotowania szkół w zakresie BHP oraz zgłaszania potrzeb w tym zakresie.

Ponadto od dyrektorów szkół wyegzekwowano składanie, w ustawowych terminach, wniosków o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz sprawozdań z wykorzystania przyznanych środków. W 2010 r. z zaplanowanych na ten cel 19,7 tys. zł wykorzystano 6,9 tys. zł (35%). Pozostałe środki wydatkowano na bieżące utrzymanie placówek, m.in. na zakup energii, materiałów i wyposażenia lub usług telekomunikacyjnych, po uprzednim wprowadzeniu przez Wójta zmian w planach finansowych poszczególnych placówek.

2. Nie w pełni zrealizowano wniosek nr 3: Ustalenie organizacji utworzonych innych form wychowania przedszkolnego, z uwzględnieniem:

- ilości dni, w których prowadzone są zajęcia, właściwej dla utworzonej formy,
- wymiaru godzin przeznaczonych na realizację podstawy programowej.

Wójt, jako organ prowadzący, zarządzeniem z dnia 17 września 2010 r. ustalił organizację trzech zespołów wychowania przedszkolnego, funkcjonujących do 31 marca 2011 r. W zarządzeniu podano m.in.,

² zwana dalej „Radą”

³ Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm., zwana dalej „ustawą o systemie oświaty”

że zespół jest czynny 4,5 godziny dziennie przez 4 dni tygodnia na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego.

Nie ustalono natomiast organizacji czterech punktów przedszkolnych utworzonych 1 kwietnia 2011 r., co było niezgodne z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania⁴.

Według wyjaśnienia Wójta, organizację punktów przedszkolnych określały inne dokumenty⁵, wypełniające przesłanki § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia, które podpisał koordynator projektu unijnego na podstawie udzielonego pełnomocnictwa.

Zdaniem NIK wyjaśnienie to nie usprawiedliwia niedopełnienia przez Wójta wymogu wynikającego z obowiązujących przepisów. Inne dokumenty, o których mowa w wyjaśnieniach, opracowano na potrzeby wspomnianego projektu unijnego, a pełnomocnictwo Wójta udzielone koordynatorowi ograniczało się do reprezentowania i składania oświadczeń woli w imieniu Gminy Olsztyn w zakresie realizacji ww. projektu.

3. W toku poprzedniej kontroli zwrócono uwagę na:

- a) Niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 14a ust. 6 ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym nauczyciela prowadzącego zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonej przez gminę, zatrudnia dyrektor przedszkola lub szkoły podstawowej prowadzonych przez tę gminę.

Pomimo tej uwagi 26 nauczycieli prowadzących zajęcia w punktach przedszkolnych zatrudnił w 2011 r. Wójt za pośrednictwem koordynatora projektu unijnego. Z wyjaśnienia Wójta wynika, że zatrudnianie nauczycieli odbywało się w ramach projektu unijnego, a koordynator tego projektu posiadał stosowne pełnomocnictwo.

NIK zwraca uwagę, że pełnomocnictwa koordynatorowi projektu udzielił Wójt, który w świetle cytowanego przepisu nie był upoważniony do zatrudniania nauczycieli w punktach przedszkolnych.

- b) Brak opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej o zapewnieniu w lokalach, w których będą prowadzone zajęcia, bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu.

Do czasu nin. kontroli Wójt nie uzyskał wspomnianych opinii.

Według wyjaśnienia Wójta *inne formy wychowania przedszkolnego działają w budynkach, które poddawane są okresowym kontrolom, w tym w zakresie ochrony p.poż. sanitarnej i posiadają w tym zakresie aktualne protokoły kontroli. Obecne punkty przedszkolne stanowią kontynuację wcześniej działających innych form wychowania przedszkolnego.*

⁴ Dz. U. nr 161, poz. 1080, zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie innych form wychowania przedszkolnego”

⁵ w regulaminie rekrutacji i uczestnictwa w projekcie „Im wcześniej, tym łatwiej – poszerzenie oferty przedszkolnej w Gminie Olsztyn” współfinansowanego przez Unię Europejską (zwanym dalej „projektem unijnym”), regulaminie punktu przedszkolnego i harmonogramie bezpłatnych godzin zajęć realizowanych w poszczególnych punktach przedszkolnych

NIK nie podziela tego stanowiska, zgodnie bowiem z § 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie innych form wychowania przedszkolnego warunkiem utworzenia punktu lub zespołu przedszkolnego jest uzyskanie przez organ prowadzący opinii, o których mowa wyżej.

- c) Brak rozeznania potrzeb w zakresie refundacji kosztów dojazdu do placówek przedszkolnych dzieci sześciolletnich, zamieszkałych ponad 3 km od najbliższej placówki przedszkolnej.

W latach szkolnych 2010/2011 i 2011/2012 potrzeby w tym zakresie ustalono na podstawie oświadczeń rodziców. Zwrotu kosztów dokonywano na podstawie umów zawartych z rodzicami.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Ustalenie organizacji punktów przedszkolnych zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie innych form wychowania przedszkolnego.**
- 2. Zapewnienie zatrudniania nauczycieli w punktach przedszkolnych przez dyrektorów szkół lub przedszkoli prowadzonych przez Wójta.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.